

U S T A W A

z dnia 9 lipca 1920 roku

o ludowych szkołach rolniczych.**I. Postanowienia ogólne.**

Art. 1. Ludowe szkoły rolnicze mają na celu przygotowanie zawodowe samodzielnych gospodarzy rolnych i gospodyń oraz świadomych swoich obowiązków obywateli kraju.

Art. 2. Ludowe szkoły rolnicze dzielą się na publiczne i prywatne. Do publicznych ludowych szkół rolniczych należą szkoły, utrzymywane przez Państwo, powiatowe związki komunalne lub Izby Rolnicze.

Do prywatnych ludowych szkół rolniczych należą szkoły, utrzymywane przez stowarzyszenia, spółki i osoby prywatne.

Art. 3. Zwierzchni nadzór nad ludowymi szkołami rolniczymi publicznymi i prywatnymi należy do Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

II. O publicznych ludowych szkołach rolniczych.

Art. 4. W każdym powiecie założone być mają conajmniej dwie publiczne ludowe szkoły rolnicze: męska i żeńska. Powiatowe związki komunalne mogą się łączyć, aby czasowo mieć wspólną szkołę.

Art. 5. Obowiązek zakładania i utrzymywania publicznych ludowych szkół rolniczych ciąży na powiatowych związkach komunalnych; mogą je także zakładać i utrzymywać Izby Rolnicze. Państwo może zakładać i utrzymywać publiczne szkoły ludowe rolnicze niezależnie od ludowych szkół rolniczych, utrzymywanych przez powiatowe związki komunalne lub Izby Rolnicze.

Art. 6. W wykonaniu powyższego obowiązku powiatowe związki komunalne lub Izby Rolnicze korzystać będą z pomocy państwowej, a mianowicie:

1) na urządzenie szkół i gospodarstw szkolnych Państwo przekaze do użytkowania powiatowym związkom komunalnym lub Izbowi Rolniczym potrzebne grunty;

2) na budowę i urządzenia publicznych ludowych szkół rolniczych Państwo udzieli powiatowym związkom komunalnym lub Izbowi Rolniczym bezzwrotnego zasiłku w wysokości $\frac{1}{4}$ ogólnej sumy kosztów oraz długoterminowej 3% pożyczki państwowej w wysokości $\frac{1}{2}$ ogólnej sumy kosztów budowy i urządzenia szkoły, według planu i kosztorysu, zatwierdzonego przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych;

3) Państwo ponosić będzie koszty wynagrodzenia nauczycieli publicznych ludowych szkół rolniczych według norm, obowiązujących w państwowych seminarjach nauczycielskich; oprócz tego personel nauczycielski otrzymuje od właściciela szkoły bezpłatne mieszkanie, opał, światło i naturalja według norm, określonych rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych;

4) ponadto, w miarę potrzeby i uznania, Państwo udzielać będzie powiatowym związkom komunalnym lub Izbowi Rolniczym na zasadach ogólnych zapomóg na prowadzenie szkół.

Art. 7. Powiatowe związki komunalne lub Izby Rolnicze, utrzymujące szkoły, składają corocznie Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych sprawozdania z działalności publicznych ludowych szkół rolniczych.

Zamknięcie publicznych ludowych szkół rolniczych, korzystających z pomocy Państwa, utrzymywanych przez powiatowe związki komunalne lub Izby Rolnicze, nastąpić może jedynie wskutek decyzji Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 8. Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych mianuje kierownika (kierowniczkę) i nauczycieli (nauczycielki) publicznych ludowych szkół rolniczych na wniosek utrzymujących te szkoły powiatowych związków komunalnych lub Izb Rolniczych.

Kwalifikacje wymagane od kierowników i nauczycieli publicznych ludowych szkół rolniczych, określi Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych w osobnym rozporządzeniu w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 9. Kurs nauczania w publicznych ludowych szkołach rolniczych trwa nie mniej niż 11 miesięcy.

Nauczanie odbywa się za pomocą wykładów teoretycznych i zajęć praktycznych w gospodarstwach, prowadzonych przy szkole.

Program nauczania opracuje Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych przy współudziale Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, a zatwierdzi Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Do publicznych ludowych szkół rolniczych przyjmowani być mogą kandydaci, mający nie mniej niż lat 16 i kandydatki, mające nie mniej niż 14 lat. Winni (ne) oni (one) wykazać się ukończeniem powszechnej szkoły ludowej, bądź też posiadaniem odpowiedniego przygotowania, którego zakres określony zostanie rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 10. Uczniowie publicznych ludowych szkół rolniczych przez czas trwania nauki zamieszkiwać będą w urządzonych przy szkole internatach i obowiązani są do opłaty kosztów ich utrzymania.

Art. 11. Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych opracuje i przeprowadzi szczegółowy plan kolejnego otwierania publicznych ludowych szkół rolniczych w ten sposób, aby przed upływem lat 20 od wejścia w życie niniejszej ustawy przewidziana w art. 4 liczba publicznych ludowych szkół rolniczych była uruchomiona.

Potrzebne dla tej liczby szkół fundusze na zapomogi państwowe winny być przewidziane corocznie w budżecie Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 12. W celu zarządzania publicznymi ludowymi szkołami rolniczymi w powiecie, założonymi przez powiatowe związki komunalne lub Izby Rolnicze, utworzone będą powiatowe komisje szkolne dla publicznych ludowych szkół rolniczych. W skład tych komisji dla szkół, założonych przez powiatowe związki komunalne wchodzi:

trzej delegaci, wybrani przez sejmik powiatowy, z których co najmniej jeden musi być członkiem sejmiku powiatowego; jednego z nich wybiera komisja na prezesa (w wypadku zaś założenia szkoły przez Izbę Rolniczą wybór trzech przedstawicieli Izby Rolniczej, a z pośród nich prezesa komisji, przysługuje Izbie Rolniczej),

przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, inspektor szkolny powszechnych szkół oraz kierownik (kierowniczką) istniejących w powiecie publicznych ludowych szkół rolniczych. Kierownikowi (kierownicze) istniejących w powiecie publicznych szkół ludowych rolniczych przysługuje głos doradczy.

Komisja może na posiedzenia swe zapraszać rzeczoznawców z głosem doradczym.

Mandat delegatów sejmiku do komisji szkolnej kończy się z upływem kadencji sejmiku powiatowego, który dokonał wyborów; mandat przedstawicieli Izby Rolniczej — po upływie terminu, określonego rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 13. Do obowiązków powiatowej komisji szkolnej należy:

1. opieka i nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem publicznych ludowych szkół rolniczych oraz nad gospodarstwem, na gruntach szkolnych prowadzonym;

2. przedkładanie sejmikowi powiatowemu lub Izbie Rolniczej wniosków w przedmiocie potrzeb publicznych ludowych szkół rolniczych w powiecie oraz sposobu użycia funduszy na ten cel przeznaczonych;

3. przedkładanie sejmikowi powiatowemu lub Izbie Rolniczej sprawozdań ze swej działalności. Szczegółowy regulamin czynności powiatowej komisji szkolnej zatwierdzi Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

III. O prywatnych ludowych szkołach rolniczych.

Art. 14. Poszczególni obywatele Rzeczypospolitej Polskiej, stowarzyszenia oraz spółki mają prawo zakładać prywatne ludowe szkoły rolnicze.

Szkoły takie mogą korzystać z zasiłków państwowych na zasadach ogólnych.

Art. 15. Pozwolenie na założenie i prowadzenie prywatnej ludowej szkoły rolniczej wydaje Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Kierownika i kierowniczkę szkoły powołuje właściciel, zatwierdza Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych. Nauczycieli powołuje kierownik szkoły po porozumieniu z właścicielem i przesyła niezwłocznie Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych do zatwierdzenia wraz z dokumentami, dotyczącymi ich kwalifikacji, określonymi na tej samej podstawie, którą przewiduje art. 8.

Art. 16. Pozwolenie na otwarcie prywatnej ludowej szkoły rolniczej wygasa, o ile szkoła nie została uruchomiona w ciągu jednego roku od dnia wydania pozwolenia. W poszczególnych wypadkach Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych przysługuje prawo przedłużenia tego terminu.,

Art. 17. Kierownik (kierowniczką) jest odpowiedzialny (na) za stronę wychowawczo-naukową szkoły; odpowiedzialność za stronę finansową oraz za urządzenia higieniczno-sanitarne ponosi właściciel.

Art. 18. Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych może cofnąć pozwolenie na prowadzenie prywatnej ludowej szkoły rolniczej, jeżeli właściciel nie stosuje się do przepisów, objętych odpowiednimi rozporządzeniami Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych; Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych podaje właścicielowi motywy cofnięcia pozwolenia.

Art. 19. Prywatne ludowe szkoły rolnicze, istniejące w chwili wydania ustawy niniejszej, podlegać będą jej przepisom.

Właściciele tych szkół winni w terminie wskazanym przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych wnieść podanie o zezwolenie na dalsze ich prowadzenie.

IV. Postanowienia końcowe.

Art. 20. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Marszałek:

Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:

W. Grabski

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

Bujak